

Szerkesztőségi iroda:
Nagybcskerek Zápolya-
ntca 1. hová a lap szel-
lemi részét illető min-
den közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:
Pleitz Fer. Pál könyv-
nyomdája Nagybcske-
rek, Zápolya-u. 1. hová
a hirdetések, előfizetések
és a lap szétküldésére
vonatköző felszólalások
intézendők. Telefon 21.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Főszerkesztő: dr. Brájer Lajos.

Felelős szerkesztő: Somfai János.

Előfizetési árak:
Egész évre — 24 K
Félévre — 12 K
Negyedévre — 6 K
Egyes szám ára 8 fillér.

Hirdetéseket
a kiadóhivatal vesz föl.
Azonkívül az összes hir-
::: detési irodák. :::
Megjelenik vasár- és
ünnepnapok kivételével
mindennap d. u. 5 órákor

Nagybcskerek, 1914.

XLIII. évfolyam, 54. szám.

Szombat, március 7.

Egy igazi vezér.

— márc. 7.

Tisza István gróf kormányelnöksége óta egyre aratja a diadalokat a politikai harctéren s most is a nagy parlamenti csaták végén diadamasan áll ellenfelei fölött.

Ha ellenfelei magukba szállnak és komolyan mérlegelik Tisza István gróf szereplését, bizonyos, hogy lelkük mélyén nem lehet és nincs is már olyan izzó gyűlölet iránta, mint amivel iránta a kormányralépése után sokan viseltettek. Akármennyire erősítene is a szájuk, hogy igen, gyűlölik őt, ahogy csak a magyar haza ellenségét, árulóját gyűlölni lehet, a szívük dehogyan is érez egyet ezzel az állítással. Erre a legjobb bizonyíték az, hogy most milliókért sem lehetne olyan embert szerezni, aki merényletet követne el a miniszterelnök ellen, mint amilyent Kovács Gyula képviselő követett el fanatikus és zord ellenzékiségében. Hiába taktikáznak ellene az ellenzéki urak, hiába festik őt az Antikrisztusnak és az élő ördögnek, hiába fognak rá minden rosszat, amit csak emberre, magyar emberre a leggyűlölködőbb pártoskodás ráfoghat: a szívük mélyén mégis el kell ismerniök, hogy ő igaz, testestől-lelkestől való magyar ember, aki ma a sokfelé húzó magyar politikának egyetlen lehetséges vezére.

Hol van már az a személye ellen minden lehetséges és lehetetlen eszközzel szított gyűlölet, amelyre nagyszáju ellenzéki kortések és még nagyobb száju ellenzéki újságok szították a naiv és könnyen félrevezethető tömegeket? Akár egyetért a politikájával valaki, akár nem, lehetetlen a komoly és sziklaszilárd meggyőződést nem észlelnie minden elszántságában s minden cselekedetében. Ez az izig-vérig, született, vérbeli, nagy magyar politikus szerencsés birtokosa annak a semmi akadályt nem ismerő, előre fontoló, mindenre elszánt, minden akadályon győzedelmeskedő energiának, ami a történelem tanulságai szerint csak a legnagyobb politikai elmék tulajdonsága.

S a mindenre elszánt, lépésről-lépésre következetes energiájában izig-vérig magyar. Azok közé az államférfiak közé tartozik, akikért méltán irigyelt bennünket mindig a politikai talentumokban annyira szegény Ausztria.

Tiszának egyik párton sincs méltó ellenfele. Kossuthból, Apponyiból, Andrássyiból, bármilyen képzett, ritka nagyműveltségű politikusok is, hiányzik az a tetterő és tettekézség, ami Tisza Istvánnak óriási tudása, széles látóköre,

réndkívüli iskolázottsága mellett, olyan kiváló és vezetésre predesztináló tulajdonsága. Tudatos politikájával eddig minden kitűzött célját elérte. Bámulatos hadakozásaiban ellenfelein mindenben győzedelmeskedett. S csak ellenségeinek rut hazugsága, hogy ezek a győzelmek az ország szabadságát verték béklyóba s egy retrográd szellem szolgálatában állottak. Tisza István gróf minden kormányzati ténykedésével a demokrácia és a haladás híveinek vallotta magát. Csupán okos, az ország létérdekében egyenesen szükséges kormányzati mód parancsolja, hogy a haladásban ne legyen tulzó és rohamos, a mult hagyományával rögtönösen szakító.

Egészen bizonyosra veheti az ország legellenzékibb érzésű polgára is, hogy Tisza István grófnak most még oly maradinak, konzervatívnak csufolt törvényét, mint amilyen az esküdtszéki és a sajtóreform, lelkében ilyennek akarta akármelyik Andrássy- vagy Kossuth-párti képviselő. S az esetben, ha netán akár a Kossuth-, akár az Andrássy-párt uralomra jutna, ezeket a törvényeket eszébe se jutna megváltoztatni az uralomra jutott pártoknak.

Tisza István gróf politikájának szinte szemelláthatóan gyarapszanak a hívei. Nem csoda! Ez ma az egyetlen lehetséges magyar politika s Tisza az egyetlen igazi vezére a magyar politikának.

HIREK.

IDÓJÁRÁS.

A nagybcskerekéi meteorológiai állomás időjárás jelentése.

Március 7.

Barométer délben nem vált. 744.6. Délután 1.38 órákor: Hőmérő 15.2 C°. Hőmérséklet: maximum 6-ikán 14.5 C°, min. ma reggel 5.3 C°. Csapadék 0.1 mm. Felhőzet Cu—St9. Szélirány és erősség SW4. Jósolat a következő 24 órára: Enyhe, sok helyütt esapadék.

Jelmagyarázat: A barométer állása a déli leolvasást tünteti fel a helyi magasságra való átszámítás nélkül: 0° C-ra redukálva. Maximum és minimum este 8 óra 38 perctől másnap este 8 óra 38 percig; reggel 6 óra 38 perctől másnap reggel 6 óra 38 percig; felhőzet: Ci = fűtőfelhő. Cu = gomolyfelhő, St = rétegesfelhő. Nb = esőfelhő. Ci—St = felhőfátyol, Ci—Cu = báránfelhő, Cu—St = réteges gomolyfelhő. Szélirány: N = észak, S = dél, W = nyugat, E = kelet. Felhőzet nagyság: 0 = tiszta ég, 10 = teljesen borult. Szél erősség: 0 = szélcsend, 8 = nagy vihar.

— Személyi hír. Dr. Dellimanics Lajos főispán tegnap este visszaérkezett Nagybecskerekre.

— A közigazgatási bizottság ülése. Torontálvármegye közigazgatási bizottsága március hó 9-ikén, hétfőn d. e. 10 órákor tartja rendes havi ülését a vármegyehez főispáni kistermében.

— Vest Ede báró. Mint Temesvárról jelentik, a király Vest Ede lovag udvari tanácsosnak, a temesvári kereskedelmi és iparkamara elnökének és törvényes utódainak a közgazdasági téren szerzett érdemei elismerésül a magyar bárói méltóságot temesvári előnévvel adományozta.

— Ülések a városnál. A városházán ma délelőtt 11 órákor dr. Perisics Zoltán polgármester elnöklésével tanács- és iparülés volt, amelyen folyóügyek kerültek elintézés alá.

— Március 15. A márciusi nagy nap emlékeztetőre március 15-ikén d. e. 10 órákor a róm. kath. plébánia-templomban ünnepi istentisztelet lesz, amelyre hivatalosak az összes hatóságok, testületek és intézetek.

— Adomány a kultúregyletnek. A Nagybcskerekéi Takarékpénztár 50 koronát adományozott a Torontálmegyei Közművelődési Egyesületnek, amiért hálás köszönetet mond az egyesület elnöksége.

— A szabadliceum előadása. A kultúregyesület nagybcskerekéi szabadliceuma vasárnap, március hó 8-ikán az állami felső kereskedelmi és polgári iskola dísztermében előadást tart, melynek sorrendje a következő:

I. Mendelssohn: Scherzo. Előadják a nagybcskerekéi zenekedvelők egyesületének tagjai.

II. Biedermeier. Irta és előadja dr. Vinczehidly Ernő vármegyei főjegyző. Az előadás főbb pontjai: E korszak társasélete, szokásai s felfogásai. — A Biedermeier-stilus, vetített képekkel. — A Biedermeierség összefoglaló értékelése. Az előadás d. u. 5 órákor kezdődik. Belépődíj nincs.

— Köszönet. A Nagybcskerekéi Takarékpénztár 50 K-t adományozott a jótékony négyzet céljaira, amely nemes adományért ezúton mond hálás köszönetet nevezett egylet elnöksége.

— Lloyd-estély. A nagybcskerekéi Lloyd-társulat f. hó 11-ikén, szerdán a társulat helységeiben családi estélyt rendez, amelyen vendégeket szívesen látnak.

— Pályázat ipari ösztöndíjra. A temesvári kereskedelmi és iparkamara a kereskedelemügyi miniszter által alapított 600 koronás utazási ösztöndíjra pályázatot hirdet. A pályázatban csakis a kamarai kerületben (Temes-, Torontál- és Krassó-Szörény-megye) illetőséggel bíró oly iparosok vehetnek részt, akik katonai kötelezettségüknek eleget tettek, vagy a katonai szolgálat alól felmentettek. A keresked. miniszterhez címzett kérvények folyó évi április hó 15-éig nyújthatók be a kamaránál. A kérvényben a folvamodó

Olcsó gyári árak

Részletfizetésre is

Zongora és harmonium

— elsőrendű gyártmányokból —

nagy raktárt tartok, mely vételkényszer nélkül bármikor megtekinthető.

Előnyös zongorabérlés. A zongora hosszabb bérlés után olcsó árban átvehető.

Hangolást és javítást lelkiismeretesen eszközölk.

Genhardt Antal legnagyobb délvidéki hangszerkészítő és zongora műterme
Nagybecskerek, Hunyadi- (fő-) utca. Telefonszám 246.

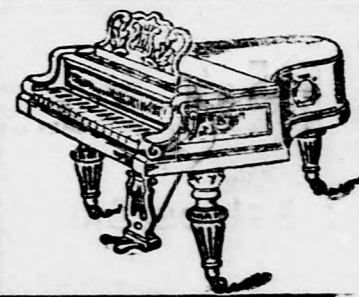
Telefonszám 246.

29—11.10

Telefonszám 246.

Olcsó gyári árak.

Részletfizetésre is.

lakhelye, családi és vagyoni viszonyai, foglalkozása, előképzettsége, nyelvismeretei, erkölcsi magaviselete, az esetleg elnyert kitüntetések és végül az ösztöndíj elnyerése esetén teendő utazás iránya részletelesen megjelölendő, valamint az is, hogy az illető katonai kötelezettségének eleget tett-e már és vajjon biztosítva van-e előre is egy megfelelő külföldi gyárban vagy műhelyben való alkalmazása, vagy szakiskolában való felvétele. Az illetőnek kötelezettséget kell vállalnia arra is, hogy az ösztöndíj különbeni visszafizetésének terhe alatt vissza fog térni hazájába, hogy szerzett ismereteit itt értékesítse.

— **Muzslya vissza akar jönni Beeskerekhez.** Évekkel ezelőtt a szomszédos Felsőmuzslya telepés község tudvalevőleg elszakadt Nagybeeskerekétől és önálló községgé lett. A muzslyaiak az évek során azonban arról győződtek meg, hogy sokkal előnyösebb volt a helyzetük, mikor Nagybeeskerekhez tartoztak, mint amióta önállóak. Ezért a község lakossága körében lassankint kialakult a vágy, hogy ismét Nagybeeskerekhez tartozzanak s a visszacsatolásnak hívei egyre szaporodtak, úgy, hogy ma már a község lakosságának háromnegyed része óhajtja, hogy Felsőmuzslya önállósága megszüntetessék és ismét csatoltassék Nagybeeskerekhez. A községnek ezt az óhajtát tolmácsolta tegnap egy nagy deputáció élén a községi bíró Jankó Ágoston alispánnak, kérve, hogy támogassa a felsőmuzslyaiaknak memorandumában kifejtett azt a kívánatot, hogy Felsőmuzslya újra csatoltassék vissza Nagybeeskerekhez. Az alispán szívélyesen fogadta a küldöttséget s megígérte, hogy a kívánatot támogatni fogja.

— **Előjáróválasztás.** A napokban volt Dóczon az előjáróválasztás, amely alkalommal megválasztották bírónak Rein Mihályt, albirónak Basch Fülöpöt, pénztárosnak Rattinger Andrást, közgyámnak Walter Jánost, esküdteknék: Kervel Tamást, Seibel Józsefet, Stumper Jánost és Rattinger Ádámot.

— **Eltűnt diák.** Szegedről jelentik: Szerdán délután 5 órakor az országos rak-tárházak tájékán, a Tisza-part egyik lapján internatusi egyenruhát találtak. Az esetről jelentést tettek a rendőrségnek, amely hamarosan megállapította, hogy az egyenruha Ferch Dezső tizenhat éves DMKE-internatusbeli diák ruhája. A DMKE-ben azután megtudta a rendőrség, hogy a fiu délután négy órakor elhagyta az intézetet, előzőleg azonban egy levelet irt Hauser Rezső Sándor igazgatónak, amelyben bejelentette, hogy öngyilkos lesz. Azt írja a levélben, hogy betegsége miatt nem bírja tovább elviselni az életet, inkább meghal önszántából. A fiu távozásakor civilruhát és pénzt is vitt magával, amiből arra is lehet következtetni, hogy nem váltotta be ígérését, hanem haza utazott Perjámosra a szüleihez. A rendőrség éppen ezért táviratozott is Perjámosra az eltűnt fiu atyjának, Ferch Rezső községi jegyzőnek, onnan azonban az a válasz érkezett, hogy mit sem tudnak a fiuról. Tegnap délelőtti Szegedre érkeztek az eltűnt diák szülei, de gyermeküket eddig még nem lehetett feltalálni. Valószínűtlenné válik az előbbi feltevés és a fiu nyilván öngyilkos lett. Természetesen, ha tényleg öngyilkos lett, akkor a Tiszába ugrott, mivel a ruháját a lápokon találták meg. A rendőrség minden intézkedést megtett arra vonatkozólag, hogy ha valahol megtalálják, azonnal szállítsák vissza Szegedre és a Tiszát is figyelik, hogy a hullámok nem vetik-e fel holttestét. Azonkívül a rendőrség táviratozott Budapestre és a környékbeli város-

sokba, mert azért nem lehetetlen, hogy a fiu elutazott valahová.

— **Rablógyilkosság az országúton.** Kegyetlen gyilkosságnak lett áldozata a napokban a lukácsfalvai országúton Dojkov Dojka lukácsfalvai 54 éves bolgár kertész. Dojkov bevásárolni volt Écskán s mikor dolgát estefelé elvégezte, beült egy ottani kocsimába s ott egy ideig iddógált. A kertész százkoronással fizetett, amit a kocsimában iddógáló más emberek is láttak. Késő este Dojkov gyalogszerrel hazafelé indult, de nem jutott többé haza, mert az országúton eddig ismeretlen emberek megtámadták, dorongokkal agyonverték s mintegy kétszáz koronányi pénzt elrabolták. Reggel felé találták meg az arra járók Dojkovot az országút melletti árokban holtan, összetört koponyával. Ruhája össze-vissza volt szakitva és zsebei kiforgatva. Az emberek följelentésére a hatóság megindította a nyomozást s azonnal kiment a helyszínére dr. Kovács Rókus kir. ügyész. Szabó Béla vizsgálóbíró, akik egyben dr. Magyar Károly törvényszéki orvossal és dr. Messinger Károly écskai orvossal felboncoltatták a meggyilkolt embert. A gyilkosokat még nem kerítették kézre, de valószínűleg azok közül valók, akik aznap este a kocsimában Dojkovval együtt voltak. A nyomozás folyik.

— **Magyar árumintakiállítások az albán piacokon.** A temesvári kereskedelmi és iparkamara felhívja az albániai export iránt érdeklődő cégek figyelmét az albán piacokon rendezendő magyar árumintakiállításokra. Felmerült a terve annak, hogy a Magyar Kereskedelmi Múzeum a magyar ipari termékek mintáival látogasson le a valonai, durazzói és skutarii piacokra és ott ugyanolyan arányú árumintakiállítást rendezzen, mint amilyen az utóbbi években már több helyen eredményesen megvalósított. A kereskedelmi múzeum e tervet a maga részéről nagyon üdvösnék találta és sürgős megvalósítására főrekedett, nehogy az ausztriai vagy olasz kereskedők hasonló akciója a magyar iparcikkeket az albán piacokon megelőzze. Az árumintakiállítások körüti tehát már az április hó folyamán megtörténik s azoknak a cégeknek, amelyek a kereskedelmi összeköttetések teremtésének ezt a különösen alkalmas módját igénybe kívánják venni, mintakollekciójukat legkésőbb március hó 15-ig a kereskedelmi múzeumhoz kell juttatniok. Az árumintaraktár Valonában április 3-án, Durazzóban 12-én és Skutariban 26-án nyitatták meg. A közbeeső idő részben a mintaraktár bemutatásával, részben a továbbszállítással, áruössomagolással és felállításával töltetnek el. A részletes program különben a kamara titkári hivatalában megtekinthető.

— **Siketnémák felvétele.** A temesvári államilag segélyezett siketnéma-intézet felügyelő-bizottsága ez évi június végén veszi fel a jövő tanév új növendékeit. Felvételért folyamodhatnak nemre, vallásra és nemzetiségre való tekintet nélkül oly 7—19 éves siketnémák szülei, akik a temesvári siketnéma-intézet kerületébe tartozó Temes-, Torontál- és Krassó-Szörényvármegyék területén laktak. A felsőbb osztályokba olyan gyermekek is vétetnek fel, akik később siketültek meg, akik tehát már beszélni tudnak, de a beszédet elfeledni kezdik. Az intézet a növendékek elméleti oktatásának a befejezése után maga gondoskodik a gyermekeknek szakzerű ipari kiképzetéséről, miért is ezek mint keresetképes egyének adhatnak vissza a szülőknek. Felhívják az érdekelteket, hogy kérvényeiket

mielőbb, de legkésőbb június 15-ig küldjék be a temesvári siketnéma-intézet igazgatóságához, mely szívesen szolgál nyomtatványokkal és bővebb felvilágosításokkal.

— **A cukorbetegség** komoly, általános táplálkozási zavar, mert a vizelet cukortartalmu. Cantani tanár, a század egyik legjelentékenyebb diabetes-kutatója, tudományos előadásában mondja: „Cukorbetegséimmel, akik szigoru gyógy mód alá vannak vetve, a természetes Ferenc József keserűvizet kitünő sikerrel itatom. A Ferenc József-víz éhgyomorral használva javítja az emésztést és teljesen pótolja a karlsbadi vizeket.“ Ebből következik, hogy az ily egyének megtakaríthatják a drága fürdőre való utazás költségeit és orvosi vezetés mellett ugyanazt a sikert a valódi Ferenc József-keserűviz rendszeres használatával saját otthonukban is elérhetik. Ezt a világhírű ásványvizet Buda egyik legrégebbi gyógytelephelyén, a Ferenc József-forrásokból tiszta, természetes állapotban töltik csakis új, kizárólag használatlan üvegekbe és jobb fűszerkereskedésekben, valamint drogériákban és gyógytárakban minden országban kapható, ahová csak a kultura eddig eljutott! Óvakodjunk a kuruzsló kuráktól!

— **Az anyakönyvi hivatalból.** A nagybeeskereki anyakönyvi hivatalban a lefolyt héten a következő bejelentések történtek:

Házasságok: Mojszin Mihály gk. vincellér és Budinsev Mária gk. — Kindlein Lőrinc rk. földműves és Hangya Mária rk.

Születések: Krizsanov Szergiusz gk. papuesos, fiu. — Czveity György gk. földműves, fiu. — Laletin Dusan gk. napszamos, leány. — Koch József rk. hivatal-szolga, fiu. — Ifj. Hajdu András rk. napszamos, fiu. — Pál Miklós unit. m. kir. esendő, leány. — Perez Milivoj gk. napszamos, leány. — Mucz Mladen gk. földműves, fiu. — Kertész Ottó rk. Máv. hivatalnok, leány.

Halálozások: Popov Latinka gk. 8 napos, életgyenge. — Boszity Boszilyka gk. 17 napos, göresök. — Kittl Antal rk. 2 napos, életgyenge. — Wallner Ferenc rk. 66 éves napszamos, szövetközi májgyulladás. — Horásek Károly rk. 19 éves kereskedősegéd, tüdővész. — Rákity Lukács gk. 28 éves, agyhártyagyulladás. — Vaeckov Anna rk. 26 éves, tüdőgyulladás. — Urosevic Jánosné gk. 19 éves, hasihagy-máz. — Grujin Vidoszáva gk. 1 hónapos, életgyenge. — Özv. Lehmann Mihályné rk. 59 éves, májlob. — Radits Csedomir gk. 5 hónapos, ránggöres. — Brassa Verona rk. 17 éves, nyelésőszükület. — Ördög Mihály rk. 76 éves földműves, szivbaj. — Danikov János gk. 61 éves földműves, agyguta. — Törkö Mária rk. 2 hónapos, göresök. — Ifj. Barmóri Mihály ág. ev. 3 hónapos, göresök. — Relity Miklósné gk. 29 éves, agyvérömleny. — Horvát Antalné rk. 28 éves, szivbaj. — Átyin Dömötörné gk. 66 éves, májlob.

— **Külső használatra.** Testrészek fájdalmi, csuzos és köszvényes bajok és mindennemű gyuladások a „Moll-féle sóborszesz“-szel gyógyíthatnak biztos sikerrel. Egy üveg ára 2 kor. Szétküldés naponként utánvétellel Moll A. gyógyszerész, cs. és kir. udv. szállító által, Bécs, I., Tuchlauben 9. A vidéki gyógyszerárakban és anyagkereskedésekben határozottan Moll-féle készítmény kérendő az ő gyári jelvényével s aláírásával. (IV)

Ne szerezze még be

: kalapszükségletét, míg meg nem tekintette :

BUKOVÁ CZ ISTVÁN cég

nőikalap szalonját,

mely a napokban nyílik meg.

TÁJÉKOZTATÓ.

Az *inguenes olvasóhelyiség és könyvtár* nyitva van minden nap délután 5 órától este 10-ig. Vasár- és ünnepnapokon délután 2 órától este 10-ig. Könyvtárára vasárnap, szerda, péntek délután 5-7 óráig.

Városi *inguenes népkönyvtár*. A volt esküdtszéki épületben. Nyitva naponként reggel 8-tól d. u. 2 óráig.

A *Magyarországi munkások rokkant- és nyugdíjegylete* nagybeeskereki fiókja minden hó 1-je és 15-ike után eső vasárnapján fogad el befizetéseket az Ellmer-féle helyiségben d. u. 3-5 óráig. — A beiratások szintén ott eszközölhetnek.

Irodalom.

(*) **Diszitó Művészet.** A művészi izlésnek szélesebb körben való terjesztésére az Iparművészeti Iskola egy folyóiratot szervezett. Hasznos utmutatásokkal oktat, míg közvetlenül lemásolható részletrajzaival példákat nyújt ez a lap. Van benne női kézimunkaesikpétől, elemi iskolás keresztöltésektől kezdve a laposhímzésig mindenféle fajta. De talál benne mintát és izlésfejlesztő képet mindaz, aki fém, fa, bőr, üveg, stb. munkák iránt érdeklődik akár kedvtelésből, akár hivatásból. Főképpen pedig felvonalatja mindazt a kiváló diszitó kincset, amit népünk a multban s művészeink a jelenben alkottak. E révén aztán a rajzoktatás számára nyújt megbeesülhetetlenül magyaros és művészi segédeszközt. A márciusi 3-ik számban közel 100 színpompás képet, 14 színes műmellékletet és számos melegvasalással közvetlenül lemásolható részletrajzot nyújt a lap közönségének s mindezt a legpazarabb kiállításban, szép, színes, modern kivitelben. Kézimunkát kedvelő asszonyainknak, leányainknak, grafika iránt érdeklődő ifjúságunknak, általában iparművészettel foglalkozóknak melegen ajánljuk figyelmébe ezeket a tartalmas füzeteket. Munkatársai: Muhits Sándor, Rippel-Rónai József, Biró Mihály, Szablya Fischau Ferenc, Damkó József, Szablya Oszkárné, Lesznai Anna, Helbing Ferenc, Nagy Sándor, Juhász Árpád, stb. akik így nyomtatásban is izlésre és izléses öntevékenységre oktatják a magyar közönséget. A Diszitó Művészet nemcsak anyagát tekintve változatos, hanem előállítására is sok gondot s sokszorosítása gummihegerekkel nyomó amerikai körfogón kiváló technikai készséggel ment végbe. Előfizetési ára évenként (10 füzet) 15 K. Kiadóhivatal Budapest V., Rudolf-tér 6. Mutatványszámot szívesen küld a kiadóhivatal.

Heti rovat.

— márc. 7.

Nagyon szeretnék ezúttal neked, kedves olvasó, színes és érdekes olvasmányt nyújtani, azonban a mai napon minden energiámat azok a mélyen tisztelt utazó urak emésztették fel, akik bizonyos napokon seregestül térnek be meghitt lakunkba és hosszú és kínos percek mulnak el, amíg hajlandók onnan kitérni. Szerénységgem roppantul méltányolja az utazó kereskedelem érdekeit, szerénységgem tudja azt, hogy mit jelent tollat eladni akarni és tollat eladni nem tudni, csupán azt az egyet nem képes szerénységgem megérteni, hogy miért nem képes vadidegen barátom nem is nyájas otthonomból hirtelen eltávozni, amikor már őseimre megesküdtem, hogy annyi a tollam, mint egy madárnak és hogy a szikla is könnyebben ad vizet, mint a jelen roham alkalmával csekélysé-

gem pénzt. Nem, az utazó ur részére legfőbb gyűnevezett kemény dió vagyok, egy büszke, de nem bevehetetlen várfok és nekem e megállapítás rideg megcáfolására nincsen elegendő ékesszólásom, én egy szenvedő alak vagyok, aki ugyan nem vesz tollat, de meg is bűnhődik érte alaposan. És lőn reggel és lőn este és a végén mégis csak elmegy az utazó, de jön helyette a másik és fekete szénpapirossal teszi gyászossá szegény életemet és mi alatt én őszinte meggyőződéssel vallom, hogy nem nekem, hanem a fenének kell a szénpapiros, vészes kísérletként már közeleg az, aki fehérműben utazik és mialatt én megtörve tovább ajs méltatom az utazó kereskedelem érdekeit, egyre mulik a drága idő, amely alatt kenyerem gondos keresése helyett kemény eszmeesatát folytatok afölött, hogy minden ellenkező érvelés dacára kizárólag ama tárgyilagosságból kifolyólag nem vehetek öt métermázsza szénpapirost, mert van, akármit is mond rám a világ. Hamlet azt mondja, hogy alig érdemes e világ sok apró kínját elviselni és Hamlet tudja, hogy mit mond.

E pillanatban kopognak ajtómon. Közös szenvedéseinkről tovább is fűzném eme igénytelen gondolatmenetet, de sietve be kell fejeznem e részt, mert egy utazó ur sürgősen álomkönyvet óhajt nekem eladni...

Az irodalommal való állandó kontaktusunk révén és az iskolák sikeres munkálkodása folytán ez a város aránylag rövid idő alatt mindinkább kezd magyarrá válni, ami egyelőre annyit jelent, hogy a magyar szó utcákon és társaságban egyre jobban otthonossá válik, de még mindig nem annyit, hogy a nyelv minden szépséges jellege a vérünkbe is átment volna. Akárhányszor tapasztaljuk, hogy az erendőd gondolat benn a lélekben idegen idiomában jelentkezik és félszeg fordítása révén válik hangos szóvá, amely fölött csak az ütözködik meg, aki a lelke mélyén, hogy úgy mondjam, a vére keringésében is színmagyar. Akik megütözködnek, egyelőre még kevesen vannak, a többiek, a tulnyomó többség szerény tudatlansággal értesül arról, hogy: „X. ur néhány napra el van utazva“, sőt kevesen esnek kétségbe afölött, hogy: „tiz nap mulva viszont vissza lesz jöve“. Többé-kevésbé mindannyian „be vagyunk képzelve“, hogy „birjuk“ a magyar nyelvet: aki pedig azt hangoztatná, hogy tanuljunk meg és üssük agyon a mi speciális nyelvezetünk kinövéseit: hazafias smokk-nak nyilvánítatik és kisebb társadalmi átokkal sújtatik. Szinte a társaság kedélyességéhez tartozik, hogy ne törődjünk a nyelv szigorú szabályaival és a fejkvoklok is jobban sikerül, ha Zsurlakyné könnyed formában ismerősérről odaveti, hogy: „az egy szép ember, akitől a nők el vannak ragadtatva“. A cselédnek „fel lesz mondva“, sőt a tudományok iránt lángoló egyik hölgyismerősöm a mi nap kijelentette, hogy: „a felolvasást Fényestől mindenkinek meg kell hallgatni.“

Fölösleges talán még bővebben demonstrálnom, hogy még az intelligens polgári osztály sem töri magát a nyelv tisztasága után és e körülmény miatt talán nem is volna érdemes ily hosszú cikkben fon-

toskodni, ha minduntalan azt nem duruzsolnák a fülünkbe, hogy e nemzetiség-lakta vidéken micsoda nagy és szent miszsió vár mindenkire, aki sorsát azért áldhatja, mert magyarnak született...

— odi.

TÁVIRATOK.

A képviselőház ülése.

A román tárgyalások. — Apponyi és Tisza beszéde.

Budapest, márc. 7. (A „Torontál“ eredeti távirata.) A képviselőház tegnap délutáni ülésén folytatta a román tárgyalások körül megindult vitát. A tegnap délutáni ülésnek csak két szónoka volt: Apponyi Albert gróf és Tisza István gróf miniszterelnök, akik mindketten nagy beszédet mondtak s a miniszterelnök beszédével ismét nagy sikert aratott.

A román tárgyalások. — Apponyi és Tisza beszéde.

A román tárgyalások körüli vitában tegnap délután négy óráig folyton Apponyi Albert gróf beszélt, aki ugyan kritizálta és kifogásolta a miniszterelnök tárgyalásait a románokkal, de egyben beszédéből kitűnt, hogy a legtöbb pontokban azonos az ő nemzetiségi politikája Tisza István gróf miniszterelnökével.

Apponyi beszéde után az elnök egy óras szünetet adott, amelynek leteltével Tisza István gróf miniszterelnök válaszolt nagyhatású beszéddel Apponyinak, egyúttal örömet fejezve ki, hogy Apponyi egyetért vele. Szólt a magyar gör. kath. püspökség revíziójáról is s bejelentette, hogy ennek során még több magyar görög katolikus községet fognak a püspökség fenhatósága alá helyezni, illetőleg a püspöki egyházmegyéhez csatolni.

(A tegnapi ülésnek, Apponyi és Tisza beszédének nagy jelentőségét távirataink közt alább külön is kiemeljük.)

A tegnapi ülés végén Huszár Károly személyes kérdésben szólalt föl, majd miután a elnök jelentette, hogy Birkády Antal interpellációt jegyzett be a polgári iskolák reformjáról, az ülés véget ért.

A legközelebbi ülés szerdán lesz.

A nemzetiségi vita.

A román tárgyalások aktái a Ház előtt. A miniszterelnök sikere.

Budapest, márc. 7. (A „Torontál“ eredeti távirata.) A politikai világ a tegnapi képviselőházi ülés eseményeinek hatása alatt áll, melyek kétségtelenül forduló pontot jelentenek a politikai és parlamenti helyzetben. Mindenekelőtt is megállapítható, hogy a tanácskozó teremben végre egyszer ismét komoly és emelkedett vita folyt, mely felé joggal fordul az egész közvélemény figyelme. Ez a tény azt bizonyítja, hogy maguk az események kényszerítik az ellenzékét a parlamenti sztrájk lehetetlen taktikájának abbahagyására.

Magának a vitának nagy politikai fontossága szembeötlő. Eddig az történt, hogy a nemzetiségi párt vezetője aktszerűleg a Ház elé terjesztette a román követeléseket s vele szemben a miniszterelnök szintén aktszerűleg előadta a kormány álláspontját. Ezzel nyilvánosság elé került a hónapokon át folytatott megbeszélések hiteles tartalma. Meggyőződött a képviselőház és meggyőződik róla

70-529

SALVATOR kiváló bőr- és lithiumos gyógyforrás
vese- és hólyagbajoknál, kösvényénel, cukorbetegségnél, vörhenyénel, emésztési és légzési szervek hurutjainál kitűnő hatású. Természetes vasmentes savanyúvíz.

Legjobb gyógyvízkereskedésekben és gyógyszerészekben. SCHULTES AGOST Sziinye-Lipóczi Salvatorforrás-vállalat Budapest, V. Rudolf-tér 3.

61-404

az egész ország, hogy Tisza István elejétől végig a magyar nemzeti álláspont alapján tárgyalt, sőt ezt a tárgyalások legelőjén a románokkal közölte és ha megegyezés nem is jött létre, úgy igen nagy eredmény már az is, hogy a kormányelnök határozott és intrazigens nemzeti álláspontjának megállapítása nem szolgált okul a románoknak, hogy a tárgyalásokat megszakítsák. Ez mindenesetre nagy közeledést jelent a nemzetiségek részéről a magyar nemzeti álláspont felé.

Nagy jelentősége továbbá az eddigi vitának, hogy Apponyi Albert tegnapi nagyszabású beszéde során a nemzetiségi probléma számos igen fontos pontjára nézve azonos felfogást nyilvánított a kormányelnökkel. Joggal mutatható tehát reá Tisza István gróf, hogy milyen lelkiismeretlenül és könnyelműen járt el az ellenzéki sajtó, mely öt hónapokon át a nemzeti álláspont feladásával vádolta, holott most Apponyi Albert maga ismerte el, hogy ő maga miniszter korában több olyan nemzetiségi óhaj teljesítéséhez hozzájárult, amelyet most Tisza István akar megvalósítani. Nagy igazság rejlik a kormányelnök azon fejtegetéseiben, melyekben rámutatott, hogy a radikális választójogi politikától a nemzetiségi kérdés megoldását bárki is hiába várná. Ime, a szomszédos Ausztriában az általános választójog mellett a birodalmi tanács teljesen munkaképtelen, színvonala megdőbentően alászállott és éppen most ez a népképviselő a legsivárabb képet mutatja. Tiszának tegnap nagy politikai sikere volt, mert igazolta, hogy a nemzetiségi problémáról vallott felfogása nemcsak elvileg helyes, de gyakorlatilag is leginkább célhoz vezető.

A MINISZTERELNÖK A KIRÁLYNÁL

Budapest, márc. 7. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Mint Bécsből sürgönyzik, Tisza István gróf miniszterelnök ma reggel odaérkezett. Megérkezése után a miniszterelnök hivatalos ügyeket intézett el, majd Burián báró király személye körüli miniszterrel tárgyalt. Tizenegy órakor a miniszterelnök a Burgba ment, ahol a király különkihallgatáson fogadta. A miniszterelnök a délután folyamán még tanácskozni fog Berchtold gróf külügyminiszterrel és Stürgkh gróf osztrák miniszterelnökkel s éjjel visszautazik Budapestre.

A KÉPVISELŐHÁZ MUNKARENDJE

Budapest, márc. 7. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Bécsből sürgönyzik: A „Neues Wiener Tagblatt“ értesülése szerint Tisza István gróf miniszterelnök a mai királyi kihallgatáson a képviselőház munkaprogramjáról tett jelentést a királynak. A lap szerint a képviselőház a jövő héten folytatja még a román vitát, majd a bizottságok tárgyalják a költségvetést. A delegációk után elintézik a költségvetést, az új polgári perrendtartást, ősszel pedig a közigazgatás államosításáról szóló javaslatot tárgyalja a Ház, azon-

kívül elintézi a személyes becsület védelméről szóló javaslatot is, amelyhez a király már megadta előzetes szentesítését.

ELHUNYT GÖR. KEL. PÜSPÖK.

Budapest, márc. 7. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Mint Blaskiból jelentik, Gruics Mihály károlyvárosi gör. kel. szerb püspök, Bogdanovics Lucián halála óta gör. keleti szerb metropoliai adminisztrátor, ma ott meghalt.

AZ ALBÁN FEJEDELMI PÁR DURAZZOBAN.

Budapest, márc. 7. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Mint Durazzóból dróttalan táviróval jelentik, Wied herceg, az új albán fejedelem és neje ma délután 3 órakor Durazzóba érkeznek. Durazzóban nagy lelkesedéssel várják az új fejedelmet.

A CÁR LEVELE A NÉMET CSÁSZÁRHOZ.

Budapest, márc. 7. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Mint a berlini Localanzeiger jelenti, az orosz cár levelet intézett Vilmos német császárhoz, amely levél rendkívül barátságos tartalmu.

A DEBRECZENI MERÉNYLET.

Budapest, márc. 7. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Debreczenből jelentik: Az itteni rendőrséghez följelentés érkezett, hogy Debreczenben régebb idő óta él egy román fiatalember, aki sürü összeköttetést tart fönn bukaresi körökkel. A följelentés alapján a rendőrség nyomozást is indított s az illető fiatalembert meg is találta. A rendőrség a fiatalember lakásán házkutatást tartott s az ott talált iratokat és leveleket lefoglalta. Az illető fiatalember nevét a rendőrség a nyomozás érdekében egyelőre nem árulja el.

KÉMKEDÉSSSEL VADOLT OSZTRÁK RENDŐRTISZT.

Budapest, márc. 7. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Mint Czernoviczból jelentik, ott letartóztatták Ceninik Vladimir rendőrtisztet, akit azzal vádolnak, hogy Oroszország számára kémvizitátot teljesített. A rendőrtiszt egy leány közvetítésével a kievi vezérkarral állott összeköttetésben. A rendőrtiszt tagadja a kémkedést, de megállapították, hogy hosszabb idő óta találkozik nagyalású orosz katonai funkcionáriusokkal. A vizsgálat folyik.

AZ ALBÁN KATHOLIKUSOK PROTEKTORÁTUSA.

Budapest, március 7. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Egy belgrádi távirat azt a valószínűleg hamis hírt jelenti, hogy Olaszország állítólag jegyzéket intézett volna Ausztria-Magyarországhoz, amelyben felszólítja, hogy monarchiánk mondjon le a katolikus albánok fölötti protektorátusáról.

ÖSSZEÜTKÖZÉS A DUNÁN.

Budapest, március 7. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Mint Bécsből sürgönyzik, a „Deutschland“ nevű gőzös, amely Budapestre Regensburgba nagy buzarakományt vitt, Bécs mellett tegnap összeütközött egy komppal. A komp az összeütközés következtében elsüllyedt s a kompon levő 15 ember közül csak öten menekültek meg, míg a többi odaveszett.

A POLÓNYI—LENGYEL-PÖR.

Budapest, márc. 7. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Polónyi Géza Lengyel Zoltán ellen indított pörében ma fölkereste Sélley Barnabás főügyész, aki kijelentette Polónyinak, hogy pörében a vád képviselőt felsőbb utasításra tette le. Polónyi Gézának arra a kérdésére, hogy ez a közlés bizalmas jellegű-e, a főügyész kijelentette, hogy nem bizalmas s Polónyi azt a nyilvánossággal is közölheti.

Különlegesség a kávék között a Kathreiner - féle Kneipp malátakávé.

A Kathreiner a legjobb minőségű malátából készült, minőffogva feltűnő táperővel bír és emellett teljesen ártalmatlan. A világhírű Kathreiner-féle eljárás a Kathreinernek a babkává ízt és zamatait költözteti.

A valódi Kathreiner Kneipp plébános arcképével ellátott eredeti zárt csomagokban mindenütt kapható.

AZ AGYONLÓTT RENDŐRFOGALMAZÓ.

Budapest, márc. 7. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Csiszár Imre rendőrfogalmazót, akit Gatsó magánhivatalnok felesége elesábitása miatt agyonlőtt, ma boncolták föl s ugyancsak ma délután temetik el.

ELHUNYT MILLIÁRDOS.

Budapest, márc. 7. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Mint Newyorkból sürgönyzik, Wanderbilt György milliárdos ott tegnap meghalt.

AZ ÉRTÉKTŐZSDE.

Budapest, március 7. (A „Torontál“ eredeti távirata.) A mai értéktőzsdén a déli zárlatkor a vezetőértékek árfolyama a következő volt: Magyar Hitel 845.50, Osztrák Hitel 639.50, Koronajáradék 82.50, Osztrák-Magyar Államvasut 715.—, Jelzáloghitelbank 445.—, Leszámitoló Bank 525.—, Hazai Bank 286.—, Magyar Bank 532.50, Kereskedelmi Bank 3680, Rimamurányi 666.—, Salgótarjáni 723.—, Általános Közszénbánya —, Közuti Vasut 631.75, Villamos Vasut 332.—, Adria —.

TŐZSDE.

(Árak 50 kilogrammonként.)

Buza (áprilisra)	12.42
Buza (októberre)	11.16
Rozs (áprilisra)	9.33
Rozs (októberre)	8.64
Zab (áprilisra)	7.63
Zab (októberre)	7.69
Tengeri (májusra)	6.75
Tengeri (júliusra)	6.88

Nyilttér.

E rovat alatt közlöttekért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Vonatok érkezése és indulása Nagybecskerekre, illetve Nagybecskerekéről.

Érvényes 1913. évi október hó 1. napjától.

INDUL.	óra	perc
Nagybecskerek pályaudvaráról.		
Karlova—Szeged—Budapestre délelőtt	6	21
Karlova—Szeged—Budapestre délelőtt	7	10
Karlova délelőtt	10	00
Karlova—Szeged—Budapestre délelőtt	11	27
Karlova—Szegedre délután	1	13
Zombolya—Szeged—Budapestre délután	4	00
Pancsovára délután	5	40
Karlova—Szeged—Budapestre este	7	18
Pancsovára délelőtt	8	10

Nagybecskerek-bégap. pályaudvaráról.		
Módos Temesvárra reggel	3	33
Zombolya—Temesvárra délelőtt	10	59
Szécsány—Módos—Zombolya—Temesvárra reggel	6	35
Antalfivára reggel	4	30
Zombolyára keskenyvágányú vonalon reggel	2	26
Zombolyára keskenyvágányú vonalon délelőtt	11	55
Zombolyára keskenyvágányú vonalon délután	5	25

ÉRKEZIK.	óra	perc
Nagybecskerek pályaudvarára.		
Budapest—Szeged—Nagykik—Karlováról este	9	21
Budapest—Szeged—Karlováról este	7	17
Budapest—Szeged—Karlováról délután	4	50
Budapest—Szeged—Karlováról délután	3	11
Szeged—Karlováról délelőtt	9	24
Budapest—Sze.ed—Karlováról délelőtt	6	49
Temesvár—Zombolyáról délelőtt	9	28
Temesvár—Zombolyáról este	6	40
Pancsováról délelőtt	8	38
Pancsováról este	7	09

Nagybecskerek-bégap. pályaudvarára.		
Módosról reggel	6	56
Szécsányról este	8	16
Pancsováról délután	5	04
Zombolyáról keskenyvágányú vonalon este	9	34
Zombolyáról keskenyvágányú vonalon délután	4	10
Zombolyáról keskenyvágányú vonalon délelőtt	8	28

Hirdetések.

A nagybecskereki kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság.

14—1914. tkvi sz. 346—1.1

Árverési hirdetmény kivonat.

Sajóvíz Soma nagybecskereki lakos végrehajtónak Miskovits István és neje Milica felső-íttebei lakos végrehajtást szenvedő ellen indított végrehajtási ügyében a telekkönyvi hatóság a Szerb takarékpénztár r.-t. csatlakozott végrehajtó nagybecskereki cég kérelmére az árverést 190 korona 62 fillér tőkekövetelés és járuléka behajtása végett a nagybecskereki kir. törvényszék területén levő, Felsőíttebe községben fekvő s a felsőíttebei 373 sz. tjkvben A. I. 11. sorsz., 5816/4867. hrsz. a. felvett 890 □-ől pótkert 1105 korona 50 fillér, a felsőíttebei 374. sz. tjkvben A. I. 2. sorsz., 5817/4867. hrsz. a. felvett 286 □-ől pótkert 467 korona 50 fillér és a felsőíttebei 1346. sz. tjkvben A. I. 1. sorsz., 5818/4867. hrszám alatt felvett 286 □-ől pótkertre 342 korona 20 fillér kikiáltási árban elrendelte.

Az árverést 1914. évi március hó 23. (huszonharmadik) napján délelőtt 11 órakor Felsőíttebe községhezánál fogják megtartani. Az árverés alá kerülő ingatlanokat a kikiáltási áron alul is el lehet adni.

Az árverelni szándékozók kötelesek bánatpénzül a kikiáltási ár 10%-át készpénzben vagy az 1881: LX. t.-c. 42. §-ában meghatározott árfolyammal számított óvadékképes értékpapírosban a kiküldöttnél letenni, vagy a bánatpénznek

előleges birói letétbe helyezéséről kiállított letéti elismervényt a kiküldöttnek átadni s az árverési feltételeket aláírni. (1881: LX t.-c. 147., 150., 170 §§, 1908: XL. t.-c. 21. §.)

Az, aki az ingatlanért a kikiáltási árnál magasabb ígérletet tett, ha többet ígérni senki sem akar, köteles nyomban a kikiáltási ár százaléka szerint megállapított bánatpénzt az általa ígért ár ugyanannyi százalékaig kiegyenlíteni. (1908: XLI. t.-c. 25. §.)

Kelt Nagybecskereken, 1914. évi január hó 20. napján.

Rektorisz Károly s. k.
kir. törvszéki bíró.

Törökkanizsai járás főszolgabírájától.
1220—914. szám. 318—3.2

Pályázati hirdetmény.

Csoka községben rendszeresített, jelenleg üresedésben levő segédjegyzői állásra ezennel pályázatot hirdetek.

Az állás javadalmazása áll a község részéről 800 korona fizetés és 480 korona lakbérből (utóbbi törvh. jóváhagyás alatt), valamint az állami fizeteskiegészítésből.

Pályázni szándékozókat felhívom, hogy 1. képesítésüket igazolják, 2. illetőségi és erkölcsi, 3. esetleges eddigi alkalmaztatásukat igazoló bizonylatokkal, végül 4. születési anyakönyvi kivonattal felszerelt pályázati kérvényüket hozzam legkésőbb f. év és hó 23-ig adják be.

Fenti felszerelést csak részben is nélkülöző és elkészen beadott kérvényeket hivatalból visszautasítom.

Törökkanizsán, 1914. évi március hó 2-án.

Dr. Mihálovits, főszolgabíró.

Rámpás

dr. Brájjer Lajos szőlőjéből,

fehér literje 72 fillér,

vörös " 68 "

Kapható: Zápolya-utca 1. sz.

:: alatt a házmesternél. ::

21—x.26

ÉRTESÍTÉS.

Van szerencsém a n. é. hölgyközönség szives tudomására hozni, hogy

NŐIKALAP DIVATTERMEMET

Hunyadi-(fő-)utca Filkovich-féle házba helyeztem át s azt a mai kor igényeinek teljesen megfelelően rendeztem be.

Raktáron tartok állandóan, nagy választékban minden idényre, kész női-és gyermekkalapokat, formákat, tüzekeket stb.

Javításokat és átalakításokat gyorsan és legutányosabb árért elvállalok. Kézimunkákra előnyomatásokat (Vordruckerei) a legújabb minták szerint olesó árban.

Főtörekvésem főleg oda irányul, hogy igen tisztelt vevőimet izlésük szerint megfelelőleg kiszolgáljam.

Magamat a n. é. hölgyközönség szives jóindulatába ajánlva

maradok kiváló tisztelettel

Tolvay Józsefné, női divatárusnő
szül. Karabotz Laura.

Nagyon szép
kecskeméti rózsá-evőburgonyát,

rózsá-vetőburgonyát, vetőbükönyt ajánl

özv. Guttman Jakabné és Fiai.

Telefon 96. 8-9-11 Telefon 96.

Rendelések a FEHÉR MACSKÁHOZ címzett
üzletben is felvétetnek.

Meghívó

a „Melenczei Hengermalom Részvénytársaság”
1914. évi március hó 29-én délután 4 órakor
Bogároson, a „Bogárosi Takarékpénztár Rész-
vénytársaság” intézeti helyiségében tartandó

I. rendes közgyűlésére.**Tárgysorozat:**

1. Az elnök és jegyző választása.
2. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése és a felmentvény megadása.
3. A zárszámadás felülvizsgálása, a mérleg megállapítása és a veszteség fedezése iránti határozathozatal.
4. A felügyelő-bizottság választása az alapszabályok értelmében. 338—1.1
5. Indítványok.
6. Két jegyzőkönyvhitelítőnek megválasztása.

Az igazgatóság.

Hirdetéseket jutányos árért közöl a „Torontál”

politikai napilap kiadóhivatala, mely lap a legrégibb, legelterjedtebb, legolvasottabb napilap Torontálvármegyében.

Legjobb vörös fajnarancs,

rózsa-evőburgonya,
rózsa-vetőburgonya,
heremag, Mauthner-
féle magvak, répa-
mag, fűmag és az
összes fűszer- és
csemegeárak a

FEHÉR MACSKÁHOZ címzett üzletben.

Merczy-u. 2576 számú
ház eladó

335-3.1

Cím a kiadóhivatalban.

Tiszahegyes község előljáróságától.
163-914 szám. 320-3.3

Hirdetmény.

Tiszahegyes község tulajdonát képező 2 darab 7 éves félvér és köztenyésztésre alkalmas ménje nyilvános árverésen el fog adatni. Az árverés folyó évi március hó 18-án d. e. 10 órakor fog Tiszahegyes község-házánál megtartatni.

A ménék nem kiselejtezés folytán adatnak el, hanem azért, mert 4 év óta vannak a községben.

Tiszahegyes, 1914. évi március hó 2-án.

Községelőljáróság.

Keveset használt
és jókarban levő

341-1.1

írógépek eladók.

Blickensdorfer látható írású 125 K
Yost IV-es . . . 150 K
2 db Smith-Premier a . . . 235 K

Író-, számoló- stb. írói gépek javítását elvállalom.

G Y E R M E K D.

Rózsa-szálloda. I. emelet, ajtószám 26.

225-26.1

TÓTH JÓZSEF

ÁRUGO BÉRFI- ÉS
NŐI-DIVATTERME

NAGYBECSKEREK

TELEFON 278

HUNYADI-(FŐ-)U. EISENSTÄDTER-HÁZ

TELEFON 278

TÁNCISKOLA MEGNYITÁS.

Van szerencsém a n. é. közönség szives tudomására hozni, hogy f. évi március hó 16-án, azaz hétfőn, a KORONA-szálloda dísztermében

táncanfolyamot

nyitok. — Kisebbségre részére délután 5 órától 7 óráig. Felnőttek részére este 8 órától 10 óráig. Táncolni tudók részére eredeti **argentiniál szalon-tangó**, **Two-Step** és **Ohn-Step**-tanfolyam. Jelentkezni a beiratkozás céljából már most lehet ALMÁSY és SZEPESSY urak könyvkereskedésében és a megnyitás napján a tánciskolában. A n. é. közönség pártfogását kérve vagyok kiváló tisztelettel

KATZ S. SÁNDOR

316-3.2

táncanár.

Nagybecskereken

jó forgalmu helyen

egy korcsma

a zonnal

eladó.

Cím e lap kiadóhivatalában.

355-2.1

MEGHÍVÓ

A „KÖZTISZTVISELŐK FOGYASZTÁSI SZÖVETKEZETE”

1914. évi március hó 14-én délután 5 órakor a vármegyeháza nagytermében tartandó

évi rendes közgyűlésére.

Tárgysorozat:

1. Elnöki megnyitó és 2 jegyzőkönyvhitelítő kijelölése.
2. Az igazgatóság 1913. évi üzleti jelentése.
3. Az 1913. évi mérleg előterjesztése.
4. A felügyelő-bizottság jelentése.
5. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság javaslata az 1913. évi üzleti nyereség felosztása tárgyában
6. Négy igazgatósági tag választása.
7. Egy felügyelő-bizottsági tag választása.

A „Köztisztviselők Fogyasztási Szövetkezete”-nek 1913. évi mérlege:

Vagyon.	Mérleg-számla.	Teher.	Veszteség.	Eredmény-számla.	Nyereség.
Pénzkészlet:					
Pénztár	362 12	Részjegytőke	12983 —	Leírás felszerelésből	204 08
Óvadék	524 20	Beiratási díjak	658 —	Üzleti költségek	2280 03
Adósok:		Államsegély	1000 —	Személyzet fizetése	3266 99
Üzletrészert	370 —	Hitelezők	12531 64	Adó	132 45
Tagok árukért	7901 04	Óvadék	524 20	Nyereség	4430 93
Folyószámlán	218 82	Tartalékalap	310 28		
Árukészlet	22245 59	Nyereség	4430 93		
Üzleti felszerelés . 1020 36					
20% leírás 204 08	816 28				
	32438 05				
		32438 05		10314 48	10314 48

Nagybecskerek, 1913. évi december 31-én.

A pénzkészletért: **Miklós György**
m. kir. pü. számellenőr, pénztáros.

A könyvelésért: **Mann Adolf**
m. kir. pü. számvizsgáló, könyvelő.

A „Köztisztviselők Fogyasztási Szövetkezete” igazgatósága:

Marton Andor **Kolb Árpád** **Bogcha Márton** **Jankó Ágoston** **Tóth István** **Szenes Adolf** **Vajda Lajos**
gazd. egyleti titkár. m. kir. pü. titkár. árvaszéki h. elnök. alispán, elnök. min. tan., pü. igazg. polg. isk. tanár, h.-elnök. főgimn. tanár.

Dr. Laczkovich Gyula **Lowieser Imre** **Harzer József** **Strosz Béla** **Engel Ferenc** **Dr. Hochstrasser Miklós**
jogügyi tanácsos. főszolgabíró. főgimn. tanár. városi főjegyző. hitoktató. m. kir. pü. fogalmazó, ügyv. titkár.

Megvizsgáltuk, a könyvekkel megegyezőnek és helyesnek találtuk.

Nagybecskerek, 1914. évi március hó 6-án.

340-1.1

A „Köztisztviselők Fogyasztási Szövetkezete” felügyelő-bizottsága:

Erdős Béla **Bányai Jakab** **Madarász Gusztáv** **Schipper Lajos**
polgári iskolai tanár. elnök. postafőtiszt. m. kir. pénzügyi számellenőr.

Hirdetmény.

Irodában, lehetőleg nőtlen és gyakorlat-tal is bíró

irnok

azonnali belépés mellett alkalmazást nyerhet.

Fizetése évi 1000 korona készpénz, mely havi utólagos részletekben vehető fel. Józan, szorgalmas és megbízható magaviseletet feltétlenül megkívánom. Az állás rendszeresítve van, ha tehát az illető beválik, megválasztásra is számíthat.

Csernyén, 1914. évi március hó 4-én.

Bozsin Szvefó-ár,

jegyző.

326-2.2

Nagybecskereki izr hitközség előjárósága.

55. sz. 1914

307-3.2

Figyelmeztetés.

A közelgő husvétii ünnepek alkalmából felhívjuk hitközségünk tagjainak figyelmét arra, hogy a fennálló és törvényben levő szabályrendeletek értelmében a

husvétii kenyerek

(macoth) előállítás, valamint macothból előállított liszt és dara árusítása nem a szabad ipar, hanem a hitközségi autonómia körébe tartozik és hogy hitközségünk tagjai csak az általunk hozott készítményből szerezhetik be szükségletüket. Figyelmeztetjük tehát a t. hitközségi tagokat, hogy a macothnak, vagy macothból előállított liszt és darának idegen helyről való behozatalától tartózkodjanak, mert a csomagok beérkezéséről a városi rendőrség esetről-esetre értesítve leendő és így azon jogunkat, hogy az idegen helyről beszállított fent elősorolt készítményeket hatóságilag elkoboztassuk, a legszigorúbban gyakorolni fogjuk.

Nagybecskerek, 1914 évi március hó 2-án.

Az izraelita hitközség előjárósága:

Löffler József, titkár.

Dr. Pollák Győző, elnök.

A Váralja-utca 844/21. számú

314-3.2

HÁZ

szabad kézből azonnal eladó.

Bővebbet ugyanott

Kühn János tulajdonosnál.

Eladó egy teljes szobabútor azonnal, szabad kézből, u. m.:

- 2 darab polittirozott faagy,
- 2 darab polittirozott kétajtós szekrény, 1 drb posztódiván,
- 1 drb faasztal, 5 drb faszék,
- 3 drb garnisch, 1 drb éjjeli szekrény, 1 drb nagy falóra,
- 3 drb falikép és 1 konyhaszekrény.

334-1.1

Bővebbet Piking Jakabnál Martinuzzi-utca 1. sz. alatt.

Torontálvármegye alispánjától. 7425-1914. szám. 310-3.2

Versenytergályalási hirdetés.

A belügyminiszter ur 17161-1914. számú rendeletével engedélyezett és Nagybecskereken létesítendő **községi közigazgatási tanfolyam épülete** felépítésének biztosítása céljából versenytergályalást hirdetek.

Biztosítandó munkálatok a következők:

I. A) Csoport.

1. Föld-, kömüves- és elhelyező munka.
2. Elszigetelő- és aszfalt munka.
3. Műkőmunka és betonlépcsők.
4. Vasbeton munka.
5. Ácsmunka.
6. Badogos munka.
7. Cserépes munka.
8. Asztalos-, lakatos- és mázólo munka.
9. Amerikai tölgyfapadló
10. Hajópadló.
11. Falkötővasak és áttolók.
12. Hengerelt vastartók és vastalplemezek.
13. Üveges munkák.
14. Kárpitos munkák.
15. Szobafestő munkák.
16. Burkolatok.
17. Feliratok.
18. Villámhárító.
19. Villamos cselegtyü berendezés és harang.
20. Aszfaltjárdak.
21. Kerítések.
22. Udvarrendezés.

B) Csoport.

- a) Kályhafűtés esetén:
 1. Vaskályhák.
 2. Cserépkályhák.
 3. Kömüves munkák (kémények stb.)
- b) Gőzfűtés esetén:
 1. Kazánberendezés
 2. Fűtőtestek és tartozékai.
 3. Csővezeték és tartozékai.
 4. Szellőztetés.
 5. Különfélék.
 6. Szerelés, szállítás, fuvar stb.

C) Csoport.

1. Villamos világítás berendezése.
2. Vízvezeték (kut nélkül).
3. Csatornázás (derítőtelep nélkül).

Ajánlatok tehetők az összes A), B), C) csoport munkáira együttesen és külön külön is az egyes munkanemekre.

Az ajánlatok beadási határideje 1914. évi március hó 30-ának déli 12 óraja, ezek az ajánlatok Torontálvármegye alispánja címére küldendők be.

Az ajánlatok 1914. évi március hó 31-én d. e. 11 órakor fognak bizottságilag felbontatni hivatalos helyiségben, amikor is az ajánlattevők vagy igazolt megbízottjai jelen lehetnek. Elkészt-, távirati-, utó- és a feltételeknek meg nem felelő ajánlatok nem vétetnek figyelembe.

Ezen hatóság előtt ismeretlen ajánlattevők kötelesek megbízhatóságukat és szállító-képességüket illetékes kereskedelmi és iparkamarai bizonylattal igazolni. Az ajánlatok zárt, öt pecséttel ellátott sértetlen borítékba helyezendők, következő felirással:

„Ajánlat Torontálvármegye alispánja által 7425-1914. sz. a. kiirt nagybecskereki községi közigazgatási tanfolyam építéséhez.”

Óvadékul 250.000 korona értékig az ajánlati összeg 5%-a, azon felül 2%-a teendő le készpénzben vagy óvadékképes értékpapirokban a nagybecskereki m. kir. adóhivatalnál és a letéti nyugta csatolandó az ajánlathoz.

A munkálat odaitételese esetén a munkát elnyert ajánlattevő köteles óvadékát 10%-ra kiegészíteni.

Az ajánlathoz nem szabad sem készpénzt sem értékpapirt csatolni.

Az építési tervek és költségvetés 1914. évi március hó 29-ig naponta, hétköznap d. e. 9-12 óráig, vasár- és ünnepnap d. e. 9-11

óráig Nagybecskereken, vármegyeház I. emelet, Szilágyi Albert th. m. főjegyző hivatalos irodájában tekinthetők meg.

A költségvetés a megyei irodaigazgató-nál ívenként 50 fillérért, a tervek önköltségi áron szerezhetők meg. Az ajánlati minta ugyanott díjtalanul kapható.

Az ajánlattevők ajánlataikkal a végleges döntésig, legkésőbb 60 napig kötelezettségben maradnak.

Magamnak és a törvényhatósági bizottságnak fentartom azonban az a jogot hogy:

Az ajánlattevők között tekintet nélkül az ajánlati összegre szabadon választhassunk.

Az ajánlat a megállapított és beszerezhető minta és ajánlati költségvetés felhasználásával teendő, az ajánlati költségvetésbe az egységárakat számokkal, az ajánlati végösszegeket pedig számokkal és betűkkel is be kell írni.

Az arlejtésen részt vehetnek mindazok a hazai iparosok és vállalkozók, kik iparuk gyakorlására törvényes képesítéssel bírnak.

Akik a fenti ipari munkák teljesítésére törvényes képesítéssel nem bírnak, kötelesek már ajánlatukban ily képesítéssel bíró megbízottat megnevezni és annak képesítését igazolni.

A vállalkozó köteles az építési munkálatok teljesítését hazai anyagokból, hazai gyárban készült felszerelési cikkekből hazai munkásokkal végeztetni. E részben alvéteni köteles magát a közszolgálati szabályrendelet 16. §. 11. pontjában megjelölt ellenőrzésnek. Egyes cikkeket, ha azok Magyarországon nem gyárthatnak, csak miniszteri engedéllyel szerezheti be külföldről.

Az ajánlati lapokra 1 koronás, a mellékletre ívenként 30 filléres bélyeg ragasztandó.

A munkákra és szállításokra vonatkozólag a középítkezésekre érvényes állami általános és részletes feltételek irányadók.

Az építkezési munkálatok a végleges odaítélési határozat kézbesítésétől számított 14 napon belül megkezdendők és oly erővel folytatandók, hogy az épület az 1914. évi december hó 1-én teljesen készen, száraz állapotban használatba vehető legyen.

Nagybecskerek, 1914. évi március hó 1-én.

Jankó s. k., alispán.

Berlandieri Ripária Teleki
és más alanyu gyökéres fásajtványok valamint sima és gyökéres vesszők legjobb be.z.rzési forrása

TELEKI ZSIGMOND szőlőtelep-kezelősége
VILLÁNY (Baranya m.)
Kérje nagy képes árjegyzékünket. 67-10.9

Az istvánvölgyi uradalom kertészetében

eladó sorkák:
akác, gesztenye, köris, juhar, platán és juglansnigra. 2-3 és 4 évesek, darabonként 50, 60, 70 fillérért.

gyümölcsfák:
körte, cseresznye, meggy, kajszin, 3-4 évesek, nemesítve, darabonként 60, 70, 80 fillérért.

Bővebbet 327-3.1
Grób Jenő gazdasági tisztartó, Istvánvölgy.

„Club“ cigarettapapiros

csak az itt lenyomott védőjeggyel valódi

Mindegyik csomagocská teljes 100 lapot tartalmaz.

Utánzásokra, melyek mind csekélyebb minőségűek, föl hívjuk a vevőközönség figyelmét!

23-40.10

MOLL-FELE SEIDLITZ-POR

Csak akkor valódiak, ha mindegyik doboz Moll A. védjegyét és aláírását tünteti fel.

A Moll A. féle Seidlitz-porok török szőnyegre, a nyoma-arából gyomor és altestbántalmak, gyomor, bécsi és gyomorhurut, az ételt emésztés, májbántalom, vesebántalmak, aranyás és a legkülönbözőbb más betegségek ellen a jelszóként érvényes és óta mindig nagyobb elterjedést szerelt.

Ára egy lepecsételt eredeti doboznak K 2 -
H. misztások törvényileg tanúsítottak.

MOLL-FELE SÓS BORSZESZ

csak akkor valódi, ha mindegyik doboz Moll A. védjegyét és aláírását tünteti fel.

Moll-féle sóborszesz megegyezően mint fájdalom csillapító bebiztosítási szer közzevet, csak és kizárólag egyéb következményeinek elismerésére népszerű. Egy ónozott eredeti üveg ára 2 koron.

Moll A. gyógyszer. cs. és kir. udvari szállító által
Bees, I. Tuchlauben 9. szám.

Videkimregrnd. lések naponta pos autánvét mellett tel. esítetnek
A raktárban tessék határozatlan MOLL A. aláírásával és védjegyével ellátott készítményeket kérni. 40-12.10

5 szobás modern emeleti lakás
mellék helyiségekkel,
a református templom melletti új épületben
f.é. május 1-től kiadó
Bővebbet: **Mayer Vilmos**
tulajdonosnál ugyanott.
309-3.3

Drezdai Gázmotorgyár r.-t.

Ezelőtt Moritz Hille Középméretű és legnagyobb motorgyára
Vezérképviselő 36-51.10

Kalmár Ernő
gépészmérnök
Budapest, VI., Podmaniczky u. 4. — Telefon 22-76.

Motorok minden nagyságban.
Benzin-, gáz-, petroleum-, nyersolaj-, földgáz-, Diesel- és szivógázmotorok.

Jangyón ADUNK HASZNÁLATRA

MŰVESZI KIVITELŰ TŰZ ÉS BETÖRÉSMENTES, ÚJ PANCÉL
TAKAREKPERSELYT BÁRKINEK

Tryon
PESTMEGYEI TAKAREKPENZTÁR R.-T.
BUDAPEST, IV. KÖTŐ UTCA 8.

Valódi brünni szövetek

az 1914. évi tavaszi és nyári idényre

Egy szelvény 7 kor.
3.10 m. hosszú 1 szelvény 10 kor.
teljes férfiruhához 1 szelvény 13 kor.
(kabát, nadrág, és mellény) 1 szelvény 17 kor.
elegendő, csak 1 szelvény 20 kor.

Egy szelvényt fekete szalonruhához 20.- K-ert, szintny felöltőszövetet, turistalódent, selyemkamarnit, női kosztüm szöveteket stb. gyári áronként, mint megbízható és szolid cég mindenütt ismert posztógyári raktár

Siegel-Imhof Brünn.

Minták ingyen és bérmentve.
Az előnyök a melyeket a magánvevő élvez, ha szövetszükségletét közvetlen Siegel-Imhof cégnél, a gyári piacon rendeli meg, igen jelentékenyek. Szabott, legolcsóbb árak. Örökös választék. Minták, figyelmes kiszolgálás, meg a legkisebb rendelésnél is, teljesen friss áruban

Eladó ház.

A Gimnázium-utca
498/16. számú ház
31-x. 9
eladó.
Bővebb felvilágosítást ad
Tolveth Oszkár
a „Népbank“ főkönyvelője.

4308. sz. 1914. 321-2.1
Temesvári vásár hirdetés.

Az idei Szt. József országos vásár

f. évi március hó 19-étől bezárólag március hó 23-áig fog megtartatni
Mindenféle állat felhajtása az országos vásárra március hó 19-étől, csütörtökön reggeli 5 órától kezdve meg van engedve.
Temesvárott, 1914. évi február hó 9-én.
A városi főkapitányságtól:
Beé Ferenc, főkapitány.

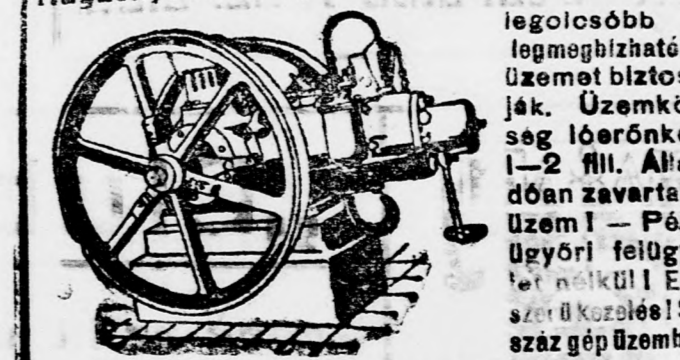
Melencze község előljáráóságától.
505-914. szám. 329-3.2

Hirdetmény.

A község képviselőtestületének f. é. 12. sz. határozata folytán **Melencze** község tulajdonát képező vadászati jogot 1914. évi augusztus hó 1-től 1920. évi július hó 31-ig terjedő hat egymásután következő évre Melenczén a község háza hivatalos helyiségében 1914. évi március hó 26. napján délelőtt 10 órakor megtartandó nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőnek bérbe fogjuk adni.
Feltételeket a hivatalos órák alatt a jegyzői irodában bárki megtudhatja.
Melenczén, 1914. évi március hó 4-én.
Jankovics, jegyző. **Sajtínac**, bíró.

CLIMAX

nyersolajmotorok és lokomobilok 3-70 HP.
Magasnyomású nyersolajmotorok :: erőig ::

legolcsóbb és legmegbízhatóbb üzemet biztosítják. Üzemköltség lényegesen 1-2 fill. Alkalmatlan zavartalan üzeml - Pénzügyi felügyelet nélkül! Egy szerű közlés! Sok száz gép üzemből!
Költségvetések és árlapok díjmentesen.
BACHRICH ÉS TARSÁ
betéti társaság 3-7.5
Budapest, Váci-körút 59. szám.

Verseny tárgyalási hirdetmény.

Melenczei takarékpénztár r.-t. Melenczén elhatározta az
intézeti házat építeni,

miért is ennek felépítésére 1914. évi március hó 22. napjára d. e. 9 órakor az intézet helyiségeiben — kizárólagos — szóbeli versenytárgyalást hirdet.
Az előirányzott összeg 17.670 korona, téglá és cserép kivételével.
Árverelni lehet az összes és egyes munkálatokra külön-külön is.
Pályázni óhajtó vállalkozók az építési terveket, költségvetésmásolatot, valamint a részletes feltételeket naponként délelőtt 1/2 12 óráig (csak hétköznapokon) az intézetnél megtekinthetik.
Pályázni óhajtó vállalkozók kötelesek ajánlati összegüknek megfelelően 5%-ot készpénzben vagy értékpapirokban, mint biztosítékot az árverési napon letenni.
Az intézet fenntartja magának azon jogot, hogy az árverelők közül szabadon választhat, tekintet nélkül az ajánlatokra. Ezért a munkát el nem nyert vállalkozók semmi néven nevezendő kárpótlásra igényt nem tarthatnak.
Melenczén, 1914. évi március hó 5 én.

339-1.1 **AZ IGAZGATÓSÁGB.**

Törökbecsén a Sebestyén Károly tulajdonát képező u. n. postaépületben levő

mitroviczai tömörfa butorgyári raktár

az üzlet feloszlása miatt
gyári áron árusítatik ki.

Érdeklődők felvilágosítást nyerhetnek a helyszínen, valamint
SEBESTYÉN KÁROLYNÁL NAGYBECSKEREKEN

331-2.2